СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
(протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора
ліцею «Фінансовий»
Подільського району м. Києва
від «31» серпня 2026 року
№102/1-О

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у ліцеї «ФІНАНСОВИЙ» Подільського району м. Києва

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у ліцеї «Фінансовий» Подільського району м. Києва (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» та Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 р. № 658.

1.2 Положення спрямоване на створення у ліцеї «Фінансовий» (далі – Закладу) безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дітьми, а також на запровадження ефективної системи виявлення, реагування та інформування про такі випадки.

1.3 Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу: здобувачів освіти (учнів, вихованців), педагогічних та інших працівників ліцею, батьків або інших законних представників дітей.

1.4 Усі працівники ліцею зобов’язані бути ознайомлені з цим Положенням та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поводження з дитиною під підпис до початку виконання своїх обов'язків.

1.5 У Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно-правових актах.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

2.1. **Метою Положення є** забезпечення захисту прав та законних інтересів дітей, створення у ліцеї «Фінансовий» безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства, жорстокого поводження з дитиною, дискримінації за будь-якими ознаками, приниження честі та гідності, а також формування у здобувачів освіти (учнів, вихованців) поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до будь-яких проявів приниження честі та гідності, фізичного або психологічного насильства, дискримінації чи інших форм негативного ставлення за будь-якими ознаками.

2.2. **Завданнями Положення** є:

✔ запровадити чіткий порядок дій, спрямованих на запобігання, виявлення та реагування на випадки насильства;

- ✔ формувати у працівників ліцею відповідальне ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- ✔ забезпечити оперативне інформування уповноваженого підрозділу Національної поліції та служби у справах дітей про виявлені факти насильства або жорстокого поводження;
- ✔ проводити профілактичну та роз'яснювальну роботу з усіма учасниками освітнього процесу;
- ✔ поширювати культуру нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми серед усіх учасників освітнього процесу.

3. ОСНОВНІ ЗАХОДИ ІЗ УНЕМОЖЛИВЛЕННЯ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

Для досягнення поставленої мети в Закладі впроваджуються наступні заходи:

3.1. Превентивні заходи:

3.1.1. Затвердження та оприлюднення цього Положення;

3.1.2. Затвердження та забезпечення виконання щорічного Плану заходів із запобігання та протидії насильству, жорстокому поводженню з дітьми, дискримінації та іншим порушенням прав і свобод дитини, а також вивчення стану його реалізації;

3.1.3. Затвердження та застосування у діяльності Закладу уніфікованих форм документів, передбачених Положенням, а саме:

- форма первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (Додаток 1);
- журнал обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною) (Додаток 2);
- орієнтовна форма анкети анонімного опитування для здобувачів освіти (Додаток 3).

3.1.4. Проведення щорічного вивчення та аналізу ризиків насильства, жорстокого поводження з дітьми, дискримінації та інших порушень прав дитини в освітньому середовищі, із подальшим плануванням і реалізацією заходів, спрямованих на їх мінімізацію або усунення;

3.1.5. Забезпечення врахування ризиків насильства та інших порушень прав дитини під час відбору і прийому на роботу працівників з метою створення безпечного освітнього середовища.

4. ЗАХОДИ ІЗ ВИЯВЛЕННЯ ТА РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА І ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ:

4.1. Організація доступних і безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною.

Заклад забезпечує наявність та функціонування кількох каналів для оперативного та безпечного повідомлення про випадки насильства, жорстокого поводження, дискримінації чи інших порушень прав дитини, а саме:

1. Канали особистого інформування:
    - Скринька довіри для анонімних звернень (розміщена у доступному для учнів, але конфіденційному місці; перевіряється уповноваженою особою щотижня).
    - Особисте звернення до уповноваженої особи в ліцеї;
    - Особисте звернення до адміністрації та працівників ліцею;
    - Зустрічі у форматі годин спілкування/годин психолога/ годин бібліотекаря.
2. Електронні канали повідомлення
    - Повідомлення на електронну адресу ліцею (вказана на офіційному сайті та інформаційних стендах).
3. Телефонні канали повідомлення
    - Інформація про Всеукраїнські та регіональні «гарячі лінії» (розміщується на стендах, у класах, у буклетах для учнів і батьків), зокрема:
        - 116 111 — Національна дитяча «гаряча лінія» ГО «Ла Страда-Україна» (безкоштовно, анонімно);
        - 102 — Національна поліція України;

Уповноважена особа ліцею зобов’язана реєструвати кожне отримане повідомлення у Журналі реєстрації випадків (Додаток 2 до Положення) та діяти відповідно до затвердженого алгоритму реагування.

4.2. Заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

4.2.1. Проведення комплексу інформаційно-просвітницьких заходів для здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків (законних представників дітей) за тематикою, передбаченою Кодексом безпечного освітнього середовища та іншими нормативними документами у сфері запобігання та протидії насильству.

4.3. Заходи з моніторингу та оцінювання:

4.3.1. Проведення моніторингових досліджень шляхом організації анонімних опитувань здобувачів освіти та їхніх батьків (інших законних представників) з метою вивчення стану безпеки освітнього середовища та виявлення можливих випадків насильства чи жорстокого поводження.

4.3.2. Систематичний аналіз звернень та повідомлень, що надходять через усі визначені канали комунікації, з їх обов’язковою реєстрацією у відповідній документації, затвердженій у Закладі.

4.3.3. Щорічне обстеження території та приміщень ліцею з метою виявлення та оцінки потенційних ризиків, що можуть сприяти вчиненню насильства або створювати небезпечні умови.

4.3.4. Проведення щорічного самооцінювання освітньої діяльності за напрямом «Освітнє середовище закладу» відповідно до встановленого порядку.

4.3.5. Розгляд результатів моніторингу щодо стану безпечного освітнього середовища та ефективності вжитих заходів на засіданнях педагогічної ради не рідше одного разу на рік з ухваленням відповідних рішень.

4.4. Заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для дітей та їх батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів – плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

5. ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

5.1. Будь-який працівник ліцею «Фінансовий» , якому стало відомо про випадок насильства чи жорстокого поводження з дитиною (або про загрозу його вчинення), зобов'язаний:

- Негайно вжити заходів для припинення небезпечного впливу, надати дитині першу домедичну допомогу (за потреби) та забезпечити її безпеку;
- Невідкладно повідомити про випадок директора ліцею та уповноважену особу з питань запобігання та протидії насильству.

5.2. Директор ліцею або уповноважена особа після отримання повідомлення:

- Протягом однієї доби **письмово** повідомляє уповноважений підрозділ органів Національної поліції України та службу у справах дітей;
- За потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.
- Невідкладно інформує батьків дитини (інших законних представників), якщо насильство вчинено не ними.

5.3. Уповноважена особа реєструє звернення у Журналі обліку внутрішніх інцидентів (Додаток 2), фіксуючи всю первинну інформацію.

5.4. Для розгляду випадку насильства наказом директора створюється Комісія з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження (далі – Комісія). Рішення про скликання Комісії приймається протягом одного робочого дня з моменту отримання повідомлення.

6. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА ТА ЇЇ ПОВНОВАЖЕННЯ

6.1. Метою діяльності Комісії є проведення внутрішнього розслідування, з'ясування обставин випадку та розробка рекомендацій щодо заходів реагування та надання допомоги постраждалій дитині.

6.2. Склад Комісії затверджується наказом директора.

6.3. Основні завдання Комісії:

- Провести конфіденційне та неупереджене вивчення обставин інциденту.
- Забезпечити психологічну та соціально-педагогічну підтримку всім учасникам випадку (постраждалому, свідкам).
- Розробити план заходів для усунення причин та наслідків випадку, включаючи заходи щодо відновлення безпечного освітнього середовища.
- Надати рекомендації директору щодо заходів виховного впливу

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

7.1. Директор ліцею «Фінансовий» несе персональну відповідальність за створення безпечного освітнього середовища та належну організацію роботи із запобігання та протидії насильству.

7.2. Уповноважена особа (призначається наказом директора з числа штатних працівників, як правило, заступник директора з виховної роботи, практичний психолог) відповідає за:
- Прийом та реєстрацію повідомлень про випадки насильства.
- Координацію дій у разі виявлення інциденту.
- Організацію інформаційно-просвітницької роботи.
- Ведення та збереження відповідної документації.

7.3. Педагогічні та інші працівники ліцею зобов'язані:
- Дотримуватися вимог цього Положення.
- Поважати гідність, права та свободи дітей.
- Реагувати на будь-які прояви насильства згідно із затвердженим алгоритмом.
- Проходити обов'язкове навчання з питань запобігання насильству.

7.4. Здобувачі освіти (учні) мають право на:
- Безпечне освітнє середовище.
- Захист від усіх форм насильства та дискримінації.
- Конфіденційне звернення по допомогу.

7.5. Батьки (інші законні представники) зобов'язані:
- Сприяти виконанню дитиною освітньої програми та дотриманню нею вимог Закладу.
- Виховувати у дітей повагу до людської гідності, прав і свобод.
- Інформувати Заклад про відомі їм факти насильства щодо дітей.

8. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

8.1. Інформація про випадок насильства, його учасників та обставини є конфіденційною.

8.2. Доступ до матеріалів розслідування мають лише члени Комісії, директор Закладу та уповноважені представники державних органів (Національна поліція, служба у справах дітей) у межах їхніх повноважень.

8.3. Розголошення конфіденційної інформації забороняється і тягне за собою відповідальність, встановлену чинним законодавством України.

Обробка персональних даних здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

9. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Працівники Закладу, які порушили вимоги цього Положення (наприклад, приховали факт насильства), несуть дисциплінарну відповідальність згідно з Кодексом законів про працю України.

9.2. Вчинення насильства або жорстокого поводження з дитиною тягне за собою адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення затверджується наказом директора ліцею після схвалення на засіданні педагогічної ради.

10.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у тому ж порядку, що і його затвердження.

10.3. Положення є обов’язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу. Оригінал Положення зберігається у директора ліцею. Його електронна копія оприлюднюється на офіційному веб-сайті ліцею.